

รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ
ตามหลักสัปปริสธรรม 7
AN EXCELLENT PRIVATE SCHOOL ADMINISTRATION MODEL IN
PRINCIPLE OF SAPPURISDHAMMA 7

¹จงดี้ เพชรสังคุน, ²จุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์ และ ³สุนทร สายคำ
¹Jongdee Phetsangkoon, ²Chulapunporn Thanaphaet and ³Sunthon Saikham

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Jongdee_p@gmail.com

Received: July 12, 2023; Revised: July 28, 2023; Accepted: August 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปริสธรรม 7 2) ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปริสธรรม 7 และ 3) ยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปริสธรรม 7 มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปริสธรรม 7 โดยศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 552 คน เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่มีความเที่ยง 0.99 สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ขั้นตอนที่ 2 ศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปริสธรรม 7 โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้คือร่างรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปริสธรรม 7 และเอกสารประกอบการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 ยืนยันรูปแบบการบริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นิสิต, หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

² อาจารย์ ดร., สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

³ อาจารย์ ดร., สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม 7 2) คุณภาพบุคลากรตามหลักสัปปุริสธรรม 7 3) การวางแผนบริหารจัดการตามหลักสัปปุริสธรรม 7 4) ความร่วมมือของเครือข่ายตามหลักสัปปุริสธรรม 7 5) คุณภาพผู้เรียนตามหลักสัปปุริสธรรม 7 6) การดำเนินการตามหลักสัปปุริสธรรม 7 และ 7) การพัฒนาบุคลากรตามหลักสัปปุริสธรรม 7 2) รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จ 3) การยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบมีความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ : โรงเรียนเอกชน ความเป็นเลิศ สัปปุริสธรรม 7

Abstract

This objectives of this research were: (1) To analyze the factors of an excellence private school administration in principle of Sappurisdhamma 7; (2) To develop a guideline of an excellence administration in private schools under the Office of the Private Education Commission; and (3) To confirm an excellence private school administration model in principle of Sappurisdhamma 7. The methods of this study were divided into 3 steps. Step 1 was to analyze the factors of an excellence private school administration in principle of Sappurisdhamma 7 by using related documents, an interview 7 experts, and questionnaire results from 552 participants. The research instruments used in this process were interviews and questionnaires the validity level at 0.99. The statistics employed was content analysis, percentage, mean, standard deviation, and exploratory factors analysis. Step 2 was to develop an excellence private school administration model in principle of Sappurisdhamma 7 by holding a connoisseurship of 11 experts. The instruments used to analyze were a draft of the excellence administration in private schools and connoisseurship documents. The statistics employed was content analysis. Step 3 was to evaluate an excellence administration in private schools by using a model evaluation form to collect the data from 10 school directors by using the purposive sampling. The instrument employed was a guideline confirmation form. The statistics were percentage, mean and standard deviation. The research findings were revealed as follows: 1) The analysis the factors of the excellence private school administration in principle of Sappurisdhamma 7 comprised of 7 factors were as follows: 1) leadership of school administration in principle of

Sappurisdhamma 7 2) personnel's quality in principle of Sappurisdhamma 7 3) management planning in principle of Sappurisdhamma 7 4) cooperation network in principle of Sappurisdhamma 7 5) quality of students in principle of Sappurisdhamma 7 6) school operations in principle of Sappurisdhamma 7, and 7) personnel development in principle of Sappurisdhamma 7. 2) The excellence private school administration model in principle of Sappurisdhamma 7 comprised of 3 parts: 1) introduction, 2) content which consisted of the factors of administration model and administration process for excellence, and 3) success condition. 3) The confirmation of the excellence private school administration model in principle of Sappurisdhamma 7 in the aspects of the correctness, the suitability, the feasibility, and the utility were at the highest level.

Keywords: Private School, Excellence, Sappurisdhamma 7

บทนำ

ในสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่าประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้านและจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น การพัฒนาคนในภาพรวมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกช่วงวัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์จากการยกระดับคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้การพัฒนาทักษะ และยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งต้องส่งเสริมบทบาทสถาบันทางสังคมในการกล่อมเกลาสรางคนดีมีวินัย มีค่านิยมที่ดีและมีความรับผิดชอบต่อสังคมระบบการศึกษาไทย จำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560: ค-จ) ได้สรุปว่าระบบการศึกษาไทยมีปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับโดยเฉพาะคุณภาพการศึกษา ผลการพัฒนายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในเอเชีย จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องมีการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนได้ สอดคล้องกับ ธีระ รุญเจริญ (2557: 98)

การหาแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนเอกชนจึงนับเป็นแนวทางที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดี ด้วยรูปแบบการบริหารจัดการคือเครื่องมือในการสร้างคุณภาพ จึงเป็นเสมือนแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ

สถานการณ์ ยุคสมัย หากผู้บริหารมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน ก็จะเป็นการแก้ไขปัญหา ป้องกันปัญหาและยังเป็นการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นในโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งควรประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้างมาเป็นแนวคิดเพื่อการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ให้มีประสิทธิภาพไปสู่ความเป็นเลิศและส่งผลให้องค์กรเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7
2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7
3. เพื่อยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7

1.1 ศึกษาข้อมูลการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure)

1.3 นำข้อมูล จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาสังเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศเป็นกรอบเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.4 รวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ตั้งชื่อองค์ประกอบ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ

2.1 ผู้วิจัยนำองค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่มีค่า Eigenvalues มากกว่า 1 มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป และมีค่าน้ำหนักปัจจัย ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปได้จากขั้นที่ 1 มาร่างรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน

เอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิดพื้นฐาน หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ส่วนที่ 3 ส่วนเงื่อนไขความสำเร็จ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ

2.2 นำร่างรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มาตรวจสอบรูปแบบ ด้วยวิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 11 ท่าน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและวิพากษ์เพื่อปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสม

2.3 ปรับปรุงรูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

3.1 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.2 ผู้วิจัยกำหนดโรงเรียนที่จะประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 จำนวน 10 โรงเรียน

3.3 ผู้วิจัยส่งแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 เพื่อยืนยันรูปแบบ พร้อมกับประสานงานทางโทรศัพท์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดการดำเนินการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยวิธีเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้อำนวยการโรงเรียนส่งแบบประเมินมาทางไปรษณีย์ แล้วนำมาวิเคราะห์ และสรุปผลการยืนยันรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ผลการวิจัย

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน โดยสอดคล้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 และการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การวิเคราะห์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำผู้บริหารตามหลักสัปปุริสธรรม 7 2) คุณภาพบุคลากรตามหลักสัปปุริสธรรม 7 3) การวางแผนบริหารจัดการตามหลักสัปปุริสธรรม 7 4) ความ

ร่วมมือของเครือข่ายตามหลักสัปปุริสธรรม 7 5) คุณภาพผู้เรียนตามหลักสัปปุริสธรรม 7 6) การดำเนินการตามหลักสัปปุริสธรรม 7 และ 7) การพัฒนาบุคลากรตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า จากสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดมากขึ้นจนเป็นสภาพไร้พรมแดน มีการพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่างๆ และการพัฒนาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์ จากการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานการศึกษาที่ทัดเทียมกัน โดยพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และมุ่งเน้นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 นั้น การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกระบบ ทั้งการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่การแข่งขันระดับสากลได้ ในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศนั้น ผู้บริหาร บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีภาวะผู้นำ มีการวางแผนและกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ สามารถบริหารจัดการศึกษา โดยสร้างความร่วมมือจากเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อให้คุณภาพของนักเรียนมีมาตรฐาน ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ควรดำเนินการตามองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ซึ่งมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนต้องเป็นพลวัตและเป็นการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความพร้อมการแข่งขันในเวทีโลก สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แนวคิดการพัฒนาองค์กร แนวคิดการบริหารสถานศึกษา แนวคิดทฤษฎีการบริหารคุณภาพ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มีหลายปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงพล เจริญคำ ซึ่งพบว่า ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ 1) การบริหารงานของโรงเรียน 2) ผู้อำนวยการโรงเรียน 3) นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สมกิต บุญโยโพธิ์, 2558) ที่พบว่า องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นพหุองค์ประกอบประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ และ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้น เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ อภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำผู้บริหาร ประกอบด้วย 17 ตัวแปร โดยตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ดังนั้น

ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ โดยจะต้องเป็นทั้งผู้นำทางความคิด ผู้นำมืออาชีพ ผู้นำทางวิชาการ และผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำโรงเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่มุ่งเน้นคุณภาพความเป็นเลิศ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรับผิดชอบงานคุณภาพการศึกษาโดยมีการบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ สามารถกำหนดนโยบายและผลักดันนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อนักเรียน ผู้ปกครองและทุกภาคส่วน สร้างและส่งเสริมบรรยากาศในการปฏิบัติงานให้โรงเรียนมีคุณภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ สามารถบริหารจัดการและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศ ประเทศสิงคโปร์ (Singapore: Ministry of Ministration) ที่กล่าวถึงความสำคัญด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องมีภาวะผู้นำค่านิยม ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของนักเรียนมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และสังคม สอดคล้องกับเกณฑ์รางวัลคุณภาพและรางวัลความเป็นเลิศแห่งชาติประเทศต่างๆ ที่มีองค์ประกอบสำคัญเรื่องภาวะผู้นำ ได้แก่ รางวัลคุณภาพแห่งชาติยุโรป (The European Quality Awards: EQA) รางวัลคุณภาพออสเตรเลีย (Australian Quality Awards: AQA) รางวัลความเป็นเลิศประเทศแคนาดา (Canada Awards) และแนวคิดความเป็นเลิศของสถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standard and Technology: NIST) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมกิต บุญยะโพธิ์ (2558)

1.2 ด้านคุณภาพบุคลากร ประกอบด้วย 15 ตัวแปร โดยตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีคุณภาพจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ มีภาวะผู้นำที่ดีเหมาะสม เป็นครูที่จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมายชัดเจน ทันสมัย หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของท้องถิ่น ครูมีความสามารถ มีเทคนิควิธีการ มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาความเป็นเลิศ และนำพาเด็กไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูที่จะต้องพัฒนาและสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยครูต้องเป็นผู้มีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นผู้เรียนรู้สิ่งใหม่และเท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถประยุกต์ใช้วิธีการและนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงเกณฑ์การให้รางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกงที่กำหนดจำนวนรางวัลของการศึกษา ซึ่งในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียนสถานศึกษาต้องมีกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ครูนำวิธีการสอนที่เหมาะสมมาใช้ ครูต้องยอมรับรูปแบบการสอนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาความคิดระดับสูง พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะการเรียนและทัศนคติของนักเรียน และในด้านทักษะการสอน สถานศึกษามีคณะกรรมการติดตามและ มีระบบการตรวจสอบ เพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับทางด้านทักษะการสอน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการสอนที่ดี มีการสังสรรค์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทักษะการจัดการห้องเรียน ครูจะต้องมีระบบการคัดเลือกสื่อที่มีคุณภาพ ใช้ภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูต้องมีเทคนิคการวัดผลประเมินผลนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถใน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศที่เป็นจุดเน้นของโรงเรียน โดยสนับสนุนให้ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Glickman, Gordon & Rose Gordon ที่กล่าวถึงลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล (Effectiveness School)

1.3 ด้านการวางแผนบริหารจัดการ ประกอบด้วย 15 ตัวแปร โดยตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จไปสู่คุณภาพและมาตรฐานจะต้องเกิดจากการวางแผนและกำหนดรูปแบบ โดยยึดความเป็นเลิศในการให้บริการเป็นเป้าหมายหลัก เริ่มจากโรงเรียนต้องมีการทบทวนวิสัยทัศน์และเป้าหมาย เพื่อความชัดเจนในการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ โดยโรงเรียนต้องมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาต่างๆ นำมาสังเคราะห์สู่การจัดทำแผนร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ การจัดแผนกลยุทธ์ต่างๆ ควรครอบคลุมครบถ้วนทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนงบประมาณและแผนปฏิบัติการ โดยโรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนานโยบายให้มีความทันสมัยและตอบสนองความต้องการของชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Peters & Waterman ได้เสนอกลยุทธ์ในการปรับโครงสร้างของโรงเรียน เพื่อความเป็นเลิศดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการบริการ (Service) ด้านคุณภาพ (Quality) และด้านความเชื่อถือ (Reliability) โดยยึดความเป็นเลิศในการให้บริการเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินกิจกรรม สร้างความประทับใจและความสัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมโดยตรง โดยมุ่งเน้นด้านคุณภาพการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความศรัทธาและเชื่อมั่นต่อคุณภาพการให้บริการของโรงเรียน
- 2) ด้านการมองหาช่องทางผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสวงหาช่องทางที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่เกิดขึ้นในอนาคตตลอดเวลาเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ก่อนคู่แข่งขั้น
- 3) การรับฟังความคิดเห็นของผู้บริหาร (Listening to the user) โรงเรียนจะได้รับประโยชน์จากความคิดเห็นของผู้มารับบริการ โดยตรงเรียนต้องมีการสรุปประเด็นต่างๆ เสนอต่อผู้บริหาร เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนางาน สอดคล้องกับแนวคิดความเป็นเลิศของ National Institute of Standard and Technology: NIST

1.4 ด้านความร่วมมือของเครือข่าย ประกอบด้วย 7 ตัวแปร โดยตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินการใดๆ ของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จมีคุณภาพและมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศนั้น จะต้องใช้กระบวนการหลากหลายวิธี มีประสิทธิภาพ และได้รับความร่วมมือการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในสังกัดเดียวกัน โรงเรียนต่างสังกัดหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศหรือระดับนานาชาติ จึงมีความจำเป็นที่โรงเรียนที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ต้องสร้างและแสวงหาความร่วมมือ ติดต่อกับประสานงานกัน เพื่อเป็นเครือข่ายทางวิชาการ พัฒนาการเรียนรู้ด้านวิชาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันร่วมกับโรงเรียนอื่น และพัฒนาคุณภาพโดยการเทียบเคียง (Benchmark) กับโรงเรียนที่มีคุณภาพ โรงเรียนมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ต้องมีระบบสารสนเทศที่ครอบคลุมทุกด้าน สามารถเชื่อมโยงแบ่งปันกับโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมและความเคลื่อนไหวให้นักเรียนผู้ปกครอง

และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบอย่างสม่ำเสมอทุกช่องทาง โรงเรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากทุกภาคส่วน โดยมีการแสวงหาความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครอง สมาคม ชมรม เพื่อสนับสนุนการศึกษา ให้มีคุณภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับ รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) Singapore: Ministry of Ministration ได้กล่าวถึง รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศสิงคโปร์ที่ได้กำหนดจุดประสงค์เพื่อพัฒนา ด้านคุณภาพของโรงเรียนการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนและการเทียบเคียงกับโรงเรียนเป็นเลิศต่างๆ ในการจัดการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ และให้ความสำคัญความร่วมมือด้านทรัพยากร ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องให้การสนับสนุนด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเพียงพอ ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความตระหนัก ด้านมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

1.5 ด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 7 ตัวแปร โดยตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานนั้นจะต้องมีกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหาร และกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถประเมินผลและตรวจสอบได้จากผลผลิตด้านคุณภาพนักเรียน หากนักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ตามมาตรฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีผลการประเมินสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับดีเยี่ยม มีผลการทดสอบคุณภาพระดับชาติในระดับดี สามารถใช้ภาษาที่สื่อสารได้ดีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นำทักษะการสื่อสารเสนอผลงานของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นคุณภาพของผู้เรียนที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับสูง มีการนำไปเปรียบเทียบกับโรงเรียนในสังกัดหรือในเครือข่ายเดียวกัน เมื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติา บูรณะเดชาชัย ที่กล่าวถึงรางวัลความเป็นเลิศของประเทศฮ่องกง ที่จะมอบรางวัลความเป็นเลิศให้แก่โรงเรียนซึ่งสามารถแสดงผลสัมฤทธิ์และการปฏิบัติที่มีความเป็นเลิศใน 4 ด้าน ของการศึกษา คือ 1) การจัดการและการจัดองค์กร 2) การเรียนการสอน 3) การสนับสนุนจุดมุ่งหมายของนักเรียนและโรงเรียน และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับการพัฒนาของนักเรียน โดยจะประเมินผลงานของสถานศึกษาที่ส่งเสริมระดับการพัฒนาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเป็นผลงานที่ใช้ในการพิจารณาว่า สถานศึกษานั้นได้บรรลุระดับแผนพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ในการพัฒนา นักเรียน การปรับปรุงสิ่งที่เป็นมูลค่าเพิ่ม เช่น ชื่อเสียงของสถานศึกษา ความสามารถของสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายที่ทำได้ในสภาวะแวดล้อมของตน กลไกที่ใช้ในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายในแผนพัฒนาสถานศึกษาของตน ตลอดทั้งเนื้อหาสาระของการเข้าถึงหรือระดับการพัฒนาของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์, (2556) พบว่า ด้านผลผลิต นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลมีคุณลักษณะพึงประสงค์ด้านความเป็นเลิศวิชาการ สื่อสาร 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิดผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลกอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ โด่งสยาม โสมภา พบว่าปัจจัยและแนวปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทานในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชน เพื่อรับรางวัลพระราชทานมี 5 ปีจจัย โดยมีปัจจัยด้านคุณภาพนักเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัย สมภาพ ลี ภัยรัตน์ พบว่า องค์ประกอบในด้านคุณภาพนักเรียนประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม 2) นักเรียนมีผลการทดสอบคุณภาพระดับชาติ (O-NET) 3) นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และ 4) นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์

1.6 ด้านการดำเนินการ ประกอบด้วย 6 ตัวแปร โดยตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารจะต้องนำหลักการแนวคิด เทคนิค วิธีการและทักษะที่จำเป็นมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยโรงเรียนมีหลักสูตรสู่ความเป็นเลิศและมีความเป็นเลิศที่เข้มข้น เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล มีการจัดหาผู้เชี่ยวชาญในด้านหรือสาขาที่โรงเรียนต้องการมุ่งเน้น จัดหาครูที่เก่งมีคุณภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจด้านความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน ทั้งนี้ โรงเรียนต้องแสวงหาความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การส่งเสริมความเป็นเลิศกับผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ที่กล่าวว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านกระบวนการบริหารมีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินการตามกระบวนการบริหารซึ่งประกอบด้วย ทักษะความคิด ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะด้านเทคนิค และการบริหารจัดการ ผู้บริหารจะสามารถบริหารจัดการศึกษาตามภารกิจให้มีคุณภาพได้นั้น ผู้บริหารต้องมีเครื่องมือในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดรางวัลความเป็นเลิศของประเทศฮ่องกง ด้านการจัดการและการจัดองค์กร ที่ได้กำหนดเกณฑ์แสดงผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศไว้ดังนี้ สถานศึกษาต้องมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและการจัดระบบของหลักสูตรสถานศึกษาที่มีเป้าหมายแจ่มชัด มีความลึก ความสมดุล มีประโยชน์ มีความต่อเนื่อง มีระบบที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบหลักสูตรและติดตามหลักสูตร มีกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ครูนำวิธีสอนที่เหมาะสมมาใช้ มีคณะกรรมการติดตามและมีระบบการตรวจสอบเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับ ด้านทักษะการสอนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีสอนที่ดีสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมกิต บุญยะโพธิ์ พบว่า องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 9 ตัวแปร ได้แก่ 1) โรงเรียนศึกษาความต้องการ ความคาดหวังและความนิยมของนักเรียนและผู้ปกครอง 2) โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมด้านการป้องกันอุบัติเหตุและภาวะฉุกเฉินของนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจ 4) โรงเรียนมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับปรุงโรงเรียน 5) โรงเรียนมีการติดตามประเมินผล 6) โรงเรียนมีการทำงานที่เป็นระบบ 7) โรงเรียนมีการพัฒนาระบบสารสนเทศ 8) โรงเรียนมีความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษา และ 9) โรงเรียนมีกิจกรรมที่ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โด่งสยาม โสมาภา, (2557) พบว่า ปัจจัยและแนวปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านที่สอง ด้านการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน มี 5 ปัจจัย ซึ่งปัจจัยด้านการบริหาร

จัดการ มีความสำคัญเป็นอันดับสาม อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมาพร ลีภัยรัตน์ พบว่า องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร 1) โรงเรียนดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ ในการบริหารงานทุกฝ่าย 2) โครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนมีความเหมาะสม 3) โรงเรียนบริหารจัดการตามรูปแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติ และ 4) โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายและ จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

1.7 ด้านการพัฒนาบุคลากรประกอบด้วย 4 ตัวแปร โดยตัวแปรดังกล่าวเป็นตัวแปร สำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ที่เป็นเช่นนี้อาจ เป็นเพราะว่าในการบริหารงานเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ ต้องได้รับความร่วมมือจาก บุคลากรทุกคนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อจะนำพาองค์กรไปสู่ เป้าหมายโดยโรงเรียนจะต้องส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อ เสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรตามศักยภาพของแต่ละคนให้พัฒนาความรู้ความสามารถจน เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ได้รับการยอมรับจากนักเรียนผู้ปกครอง บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นใน ตนเอง มีแรงจูงใจที่จะมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ทำให้โรงเรียนสามารถส่งเสริมผลักดัน บุคลากรปฏิบัติตามวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ แนวคิดของ Singapore: Ministry of Ministration ที่กล่าวว่ารูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศ สิงคโปร์ (SEM) ให้ความสำคัญกับบุคลากรในด้านผลลัพธ์ของบุคลากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความตระหนักในด้านประสิทธิภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ และ ด้านการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนต้องมีความตั้งใจ ความร่วมมือและมีความปรารถนา ดีในการจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศทุกฝ่าย สอดคล้องกับแนวคิดความเป็นเลิศของสถาบัน มาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ National Institute of Standard and Technology: NIST

2. การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มีความถูก ต้องครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าใน การศึกษารูปแบบในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการ แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลการ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานการศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ และ สอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานและมีประสบการณ์ พบกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการ ปฏิบัติงาน ปรัชญาคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์เพื่อนำมาทำ การวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริส ธรรม 7 และได้นำองค์ประกอบที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คณาจารย์และ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาร่างรูปแบบฯที่มีองค์ประกอบที่สามารถช่วยให้เกิดรูปแบบการบริหาร จัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7ที่มีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เบญจนารถ อมรประสิทธิ์, (2558) พบว่า รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน อนุบาลประจำจังหวัด ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและรูปแบบการ บริหารสู่ความเป็นเลิศด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบโดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างและตรวจสอบด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ วาโร เฟ็งส์วส์ตี ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบอาจทำได้ด้วยวิธีการตามขั้นตอนดังนี้ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบโดยการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัยและการศึกษาจากบริบทจริง โดยการศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้อาจใช้การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และนำกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยเพื่อจัดทำรูปแบบ 2) การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิและสอดคล้องกับแนวคิดของ Eisner ที่กล่าวว่าแนวคิดการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณารูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินโดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือประเมินโดยให้ความเชื่อถือถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรม และมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ นั้น จะเกิดจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นเอง รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในการบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงพล เจริญคำ พบว่า รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) การบริหารของโรงเรียน 2) ผู้อำนวยการโรงเรียน 3) นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม การตรวจสอบรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าทั้ง 3 ปัจจัยมีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวลักษณ์ เสงี่ยม พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วยการบริหาร 8 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการบริหารและโครงสร้างสถาบันการพลศึกษา 2) การบริหารจัดการทรัพยากร 3) การบริหารจัดการงานวิชาการและกิจกรรมพัฒนานักศึกษา 4) การบริหารงานวิจัย 5) การบริหารนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) การบริหารวิชาการและการทำงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7) การบริหารคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา 8) การพัฒนาการกีฬา ผลการตรวจสอบรูปแบบ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบและกลไกการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษา สู่ความเป็นเลิศ มีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราตรี ศรีไพรวรรณ 2555) พบว่า สภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับได้ดังนี้ การนำองค์การ ด้านผลลัพธ์ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านกระบวนการ การจัดการด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน ผลการตรวจสอบรูปแบบ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากลยุทธ์การพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมกิต บุญยะโพธิ์ พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำผู้บริหาร สถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ และ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จต่อผู้เรียน

ผลการตรวจสอบพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชน มีความถูกต้อง ครบคลุม เหมาะสม และเป็นไปได้

3. การยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มีความถูกต้อง ความเหมาะสม และเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โดยผ่านกระบวนการต่างๆ มาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งในระดับนโยบาย และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาจนประสบความสำเร็จและมีรางวัลความเป็นเลิศด้านต่างๆ การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตภาคกลาง โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อให้มีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ รวมทั้งในการศึกษารูปแบบ มีกรอบแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ของนักวิชาการต่างๆ ตลอดจนได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษา ทำให้รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศตามหลักสัปปุริสธรรม 7 มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Plexico (2018) ซึ่งพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นระบบที่ค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการภายใต้เงื่อนไขและคุณลักษณะที่เฉพาะต้องอาศัยเอกสารรูปแบบที่ละเอียดและสมบูรณ์มากที่สุด หรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยแนะนำแผนการดำเนินการ ช่วยกำหนดแผนกลยุทธ์ กลยุทธ์ของโรงเรียน การจัดกิจกรรม งาน โครงการ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นการสร้างรูปแบบด้วยวิธีการต่างๆ โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำตรวจสอบ ตลอดจนมีเอกสารรายละเอียดที่เป็นรูปแบบพัฒนาที่สมบูรณ์ ย่อมส่งผลต่อการดำเนินงานที่เหมาะสม และยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมกิต บุญยะโพธิ์ ที่พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบมีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนำไปใช้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจนาถ อมรประสิทธิ์ ที่พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบมีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมภาพร ลีภัยรัตน์ ซึ่งพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ชัตติยา ด้วงสำราญ. (2562). *รูปแบบการบริหารเชิงแนวทางสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จเด็จ ทางเจริญ. (2556, พฤษภาคม-มิถุนายน). “Quality Award รางวัลคุณภาพแห่งชาติ”, วารสาร PRODUCTIVITY WORLD. 6(32): 13–19.
- จิตณา มั่นคง. (2554). การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานตามโรงเรียนมาตรฐานสากล. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จินตนา บุญยงการ และณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2560). การจัดการเชิงแนวทาง. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- จุมพล ระบอบ. (2559). การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศแบบก้าวกระโดดด้วยการเทียบเคียงสมรรถนะตามแนวรางวัลคุณภาพแห่งชาติทางการศึกษา โรงเรียนบ้านดงยางใต้ อำเภอเมือง อุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ฉันทนา บุญจริง, สามารถ กมขุนทดและสุรัชย์ โกศิยะกุล. (2554). แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรระยะสั้นของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดตาก, *RMUTI JOURNAL Science and Technology*. 4(1): 56-69).
- ชนินทร์ ชุณหพันธ์รักษ์. (2558). นโยบายธุรกิจและการบริหารเชิงแนวทาง. กรุงเทพฯ: ศูนย์เอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ช่วงโชติ พันธุ์เวช. (2561). การจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ SIPPO. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชญญา อภิपालกุล. (2558). รูปแบบการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและจัดการศึกษา ภายใต้โครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา: กรณีศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โด่งสยาม โสมาภา. (2557, มกราคม-เมษายน). “การวิเคราะห์ปัจจัยและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทานคุณลักษณะ”, วารสารสมาคมนักวิจัย. 21(3): 101-121.
- ทรงพล เจริญคำ. (2562). รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทวีวรรณ อินดา. (2562). การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำแนวทางไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เบญจนาถ อมรประสิทธิ์. (2558, กรกฎาคม-กันยายน). “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด”, *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*. 17(3): 1–9.
- ยุวลักษณ์ เสี่ยงหวาน. (2554). การพัฒนารูปแบบกลไกการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.